

Resum meteorològic de l'any 1995 a Berga

LLUÍS VILADRICH I MONTSERRAT GORCHS

En l'avinentesa que aquest article que darà imprès gairebé un any després del que s'ocupa, no estarà de més incidir en el fet que per a nosaltres, els autors, el que veritablement importa és deixar constància escrita del temps passat, que coneixem de primera mà per haver-ne recollit dades i observacions —algunes de manera sistemàtica i d'altres esporàdicament—. Ens interessa més la crònica que l'actualitat del temps, per dir-ho d'una altra manera.

A més a més, el dia a dia meteorològic, amb més o menys rigor, ja es pot anar seguint a través dels mitjans de comunicació d'àmbit més general.

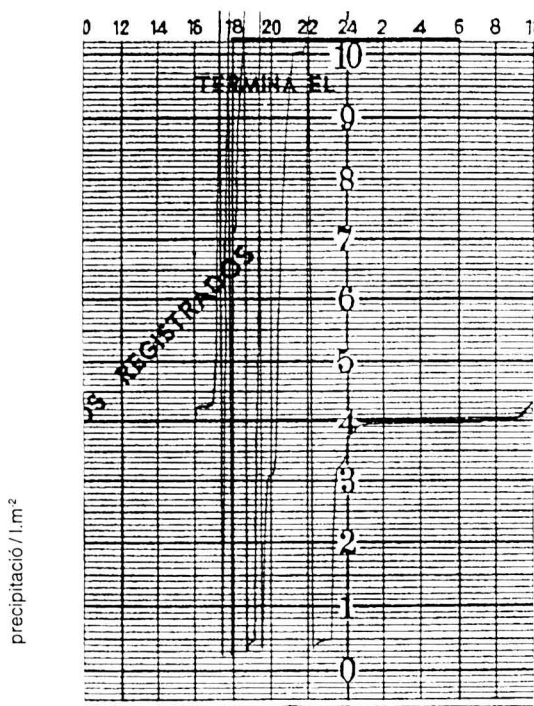
Entrant ja en matèria, hem de dir que l'any 1995 va ser un any amb precipitacions molt importants i, de fet, des del 1972 no havia plogut tant. Aquí cal recordar les quantitats enregistrades el mes d'agost, el més abundant en precipitacions de sempre, ja que el rècord el tenia l'agost de 1975, en què es recolliren 305'1 l.m⁻².

Fou igualment un any benigne, però més per la bonança hivernal que no pas per l'estiu, amb un agost i un setembre anormalment fresquívols.

Precipitacions

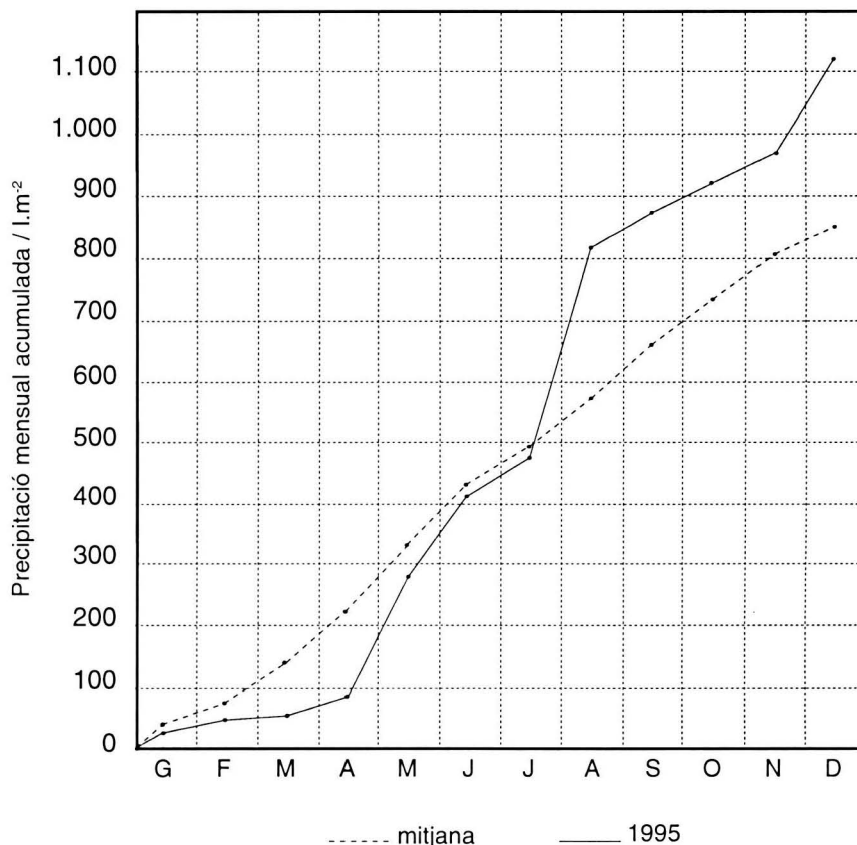
A la significació suava esmentada de les precipitacions anuals i, especialment, de l'agost, no podríem deixar d'afegir-hi la quantia recollida el mes de desembre.

FIGURA 1: BANDA PLUVIOMÈTRICA DEL 9-5-95 A L'INSTITUT.

hora oficial

FIGURA 2: REPARTIMENT MENSUAL DE LES PRECIPITACIONS DEL 1995 A BERGA

----- mitjana

—— 1995

Aquesta fou també molt considerable i representà la 3a. precipitació mensual més gran de 1995 i, alhora, la 3a. més rellevant entre les d'aquest mes al llarg de molts anys, únicament superada el 1932, amb 224'0 l.m⁻² i el 1973, que sapiguem.

Les precipitacions diàries més abundoses foren la de l'11 de maig (76'2 l.m⁻² a base de pluja, tempesta i pedregada), la del 9 de maig (60 l.m⁻² de pluja i tempesta) i la del 14 d'agost (56'4 l.m⁻² de tempesta i pedregada).

La banda pluviomètrica de la fig. 1 permet apreciar clarament l'evolució de la del 9 de maig i les fotografies que il·lustren aquest article posen de manifest algunes de les conseqüències derivades de les repetides precipitacions del mes d'agost: la caiguda de molts marges i la revinguda espectacular de fonts i fontetes.

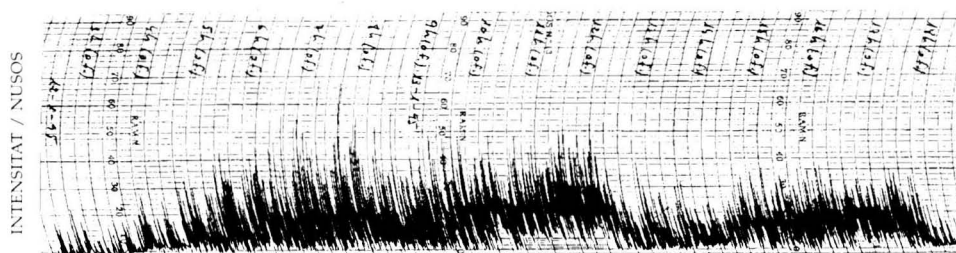
Quant a les nevades, hem de dir que cap d'elles no superarà unes poques dècimes de mm.

La Fig. 2 mostra com, des d'una perspectiva pluviomètrica, l'any 1995 tingué dues parts ben diferenciades: de gener a juliol, deficitària, i, d'agost a desembre, excendent. Les aportacions del maig, agost i desembre hi són ben evidents.

Tones de terra despreses d'un marge colguen les «T» de l'estenedor (Cal Gorchs, 14-8-95)

FIGURA 3: INTENSITAT DEL VENT DURANT LA TRAMUNTANA DEL 12 I 13 DE GENER DE 1995 A L'INSTITUT

Surgència d'aigua en un marge situat entre la font Negra i la font dels Segadors (21-8-95)

TAULA 1: DADES METEOROLÒGIQUES DE BERGA DE L'ANY 1995 (*Observatori de la Valltan*)

Variable	G	F	M	A	M	J	J	A	S	O	N	D	Any	Període 1987-91
Temperatures mensuals extremes a 1'5 m/°C														
mín.	-6,0	-1,0	-3,4	1,0	2,1	7,6	9,5	9,8	5	7,2	-0,5	-5,5	-6	-9
màx.	16,4	18,5	21,5	24,8	28,0	29,0	34,7	31,5	26,1	24,8	21,0	15,2	34,7	38,5
Temperatura mensual mitjana /°C	5,2	8,6	8,8	12,5	15,5	17,7	23,5	21,0	16,2	16,0	9,8	6,8	13,5	13,3
Dies amb temp. mín. de 0°C o inf.	18	1	9	0	0	0	0	0	0	0	1	4	33	44
Dies amb temp. màx. de 30°C o sup.	0	0	0	0	0	0	18	3	0	0	0	0	21	40
Temperatura mín. a 0 m/°C	-9,5	-7,5	-7	-4	-2	6	6	6	1	3	-4	-8,5	-9,5	-12
% extrems mensuals d'humitat relativa														
mín.	29	25	33	53	50	31	38	51	54	55	39	23	23	5
màx.	92	84	92	100	98	100	82	86	88	94	86	90	100	100
% mitjà mensual d'humitat relativa	69	67	67	78	83	78	60	73	73	76	66	72	72	69
Dies amb gebrada	15	4	7	1	0	0	0	0	0	0	2	3	32	40
Dies amb mullenada	3	13	10	9	12	9	3	11	16	21	13	9	129	106
Dies amb glaçada (temp. mín a 0 m inf. o igual a 0°C)	27	14	21	6	2	0	0	0	0	0	10	12	92	102
Precipitació mensual /l. m ⁻²	31,5	14,4	2,6	42,2	188,3	125,5	66,7	339,7	74,7	32,7	55,5	162,3	1136,1	780,9
Dies amb precipitació	4	6	5	9	12	14	5	16	9	11	10	18	119	121
Dies amb precipitació de 30 l. m ⁻² o sup.	0	0	0	0	2	0	1	6	0	0	1	2	12	3,6
Dies amb precipitació inapreciable	2	1	1	0	1	0	0	1	0	2	1	0	9	15
Dies amb tempesta	0	0	0	0	6	5	3	11	3	1	1	1	31	33
Dies amb pedregada	0	0	1	0	2	0	1	1	1	0	0	0	6	6,6
Dies amb nevada	2	0	3	0	0	0	0	0	0	0	0	1	6	4,6
Dies amb boira	5	8	3	6	7	8	2	4	13	10	9	18	93	60
Dies amb boirina	0	2	0	0	2	1	0	0	0	1	0	0	6	18
Direcció predominant del vent (8h s.)	N,NE	N,E	N	N,S	S	S	S	N	S,W	N,S	N	N	N	N
Dies amb calma (8h s.)	18	24	20	19	25	26	27	26	25	27	25	21	283	113
Velocitat mitjana mensual del vent/m. s ⁻¹	1,15	1,07	1,52	1,10	0,98	0,62	0,97	0,66	0,75	0,60	0,73	0,79	0,91	0,9
Pressions atmosfèriques extremes/hPa (QNH)														
mín.	1004	999	1009	1003	996	1010	1009	1013	1005	1016	1006	996	996	979
màx.	1028	1031	1033	1029	1025	1022	1022	1024	1023	1028	1025	1027	1033	1040
Hores de Sol	195,4	185,4	252,3	230,4	258,3	165,7	309,3	261,1	168,9	178,2	152,9	87,5	2445,4	—

TAULA 2: TEMPERATURES MITJANES MENSUALS DE L'ANY 1995 AL BERGUEDÀ /°C

Localitat	Altitud aprox./m	G	F	M	A	M	J	J	A	S	O	N	D	Any
Borralleres (St. Ma. de Merlès)	590	4,1	7,3	7,8	11,8	15,4	18,0	23,7	21,0	16,0	15,9	9,0	6,6	13,1
Ferreres (Olvan)	665	4,4	8,0	8,2	12,0	15,8	18,5	24,1	21,3	16,0	15,9	9,3	6,7	13,4
I.B. Guillem de Berguedà	690	4,6	8,0	8,6	11,9	15,2	17,5	23,1	20,3	15,6	15,4	8,9	6,3	13,0
C.T. Cercs	720	4,9 ⁽¹⁾	6,8	6,4	9,7	12,9	15,5	20,6	18,4	13,1	13,2	7,8	5,1	11,2
Serrateix	725	5,9	7,9	9,7	11,7	15,3	17,1	22,9	20,7	15,7	15,2	9,9	5,6	13,1
La Valldan	760	5,2	8,6	8,8	12,5	15,5	17,7	23,5	21,0	16,2	16,0	9,8	6,8	13,5
Puigcercós (Borredà)	790	3,2	6,3	6,5	9,9	13,4	15,6	21,3	18,8	13,8	14,1	7,7	4,8	11,7

(1): 22 dies d'observació

TAULA 3: PRECIPITACIONS MENSUALS DE L'ANY 1995 AL BERGUEDÀ/l·m⁻²

Localitat	G	F	M	A	M	J	J	A	S	O	N	D	Any
Borralleres (St. Ma. de Merlès)	25,8	5,5	3,0	47,3	78,5	89,3	50,5	180,9	64,6	19,9	51,4	103,9	720,6
Ferreres (Olvan)	27,4	8,6	1,0	38,4	84,1	87,4	106,4	236,5	155,1	23,3	43,5	154,4	966,1
I.B. Guillem de Berguedà	30,9	12,7	3,1	38,2	166,7	113,2	75,3	298,2	90,7	27,8	51,2	140,7	1048,7
C.T. Cercs	36	15	0	54	122	91	56	320	124	26	77	204	1202
Serrateix	24,8	4,2	0,9	0,0	119,5	66,5	8,7	154,7	69,8	27,2	57,5	100,7	634,5
La Valldan	31,5	14,4	2,6	42,2	188,3	125,5	66,7	339,7	74,7	32,7	55,5	162,3	1136,1
Puigcercós (Borredà)	36,0	8,2	3,7	56,4	182,2	125,0	175,8	235,8	122,7	24,7	49,6	144,0	1164,1

FIGURA 4: EVOLUCIÓ DE LA HUMITAT RELATIVA DES DEL 21 AL 28 D'AGOST DE 1995 A L'INSTITUT

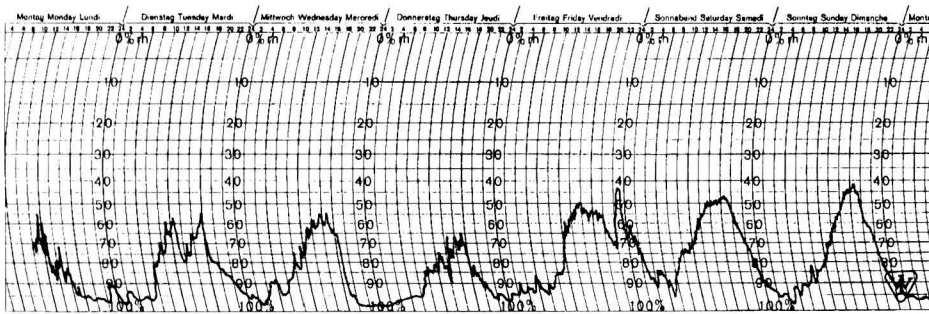

FIGURA 5: EVOLUCIÓ DE LA HUMITAT RELATIVA DES DEL 4 AL 10 DE DESEMBRE A L'INSTITUT

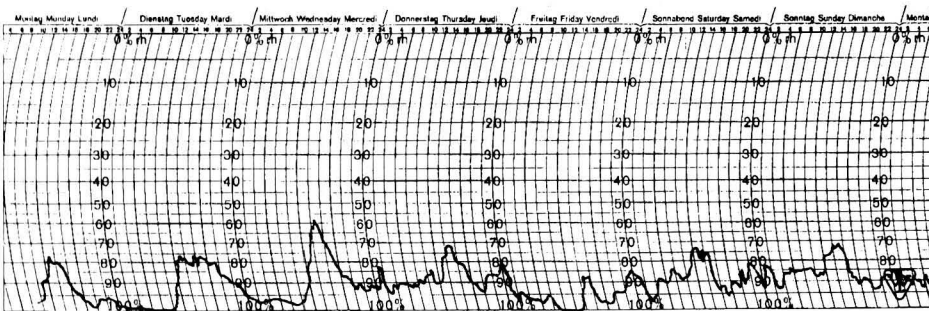
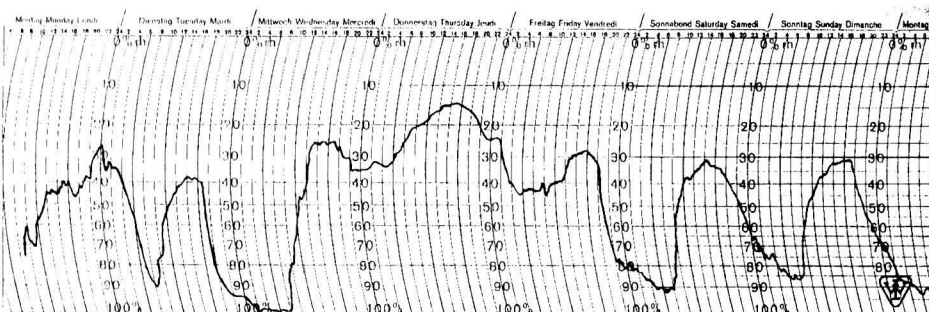

FIGURA 6: EVOLUCIÓ DE LA HUMITAT RELATIVA DES DEL 27 DE MARÇ AL 2 D'ABRIL DE 1995 A L'INSTITUT

TAULA 4: VALORS MENSUALS EXTREMS DE LA VELOCITAT DEL VENT A L'INSTITUT

mesos	Velocitat instantània màxima / Km.h ⁻¹	dia	Velocitat mitjana a la Vall dan / Km.h ⁻¹	Ordre del dia segons la velocitat mitjana
G	127,8	12	13,0	1r
F	83,3	17	8,6	2n
M	75,9	3	6,1	6è
A	75,9	16	3,6	21è
M	70,4	12	3,6	12è
J	55,6	8	1,4	20è
J	74,1	30	4,3	5è
A	59,3	10 i 11	3,6 i 2,9	1r i 7è
S	66,7	7	6,1	1r
O	55,6	28	2,9	5è
N	66,7	16	3,6	3r
D	83,3	26	7,6	1r

Temperatures

El 1995, tot i ser, com dèiem, un any de caràcter tèrmicament benigne, ha proporcionat 4 mesos amb temperatures mitjanes rècord: l'agost i el setembre han estat els més freds mentre que l'abril i l'octubre han estat els més càlids. No deixa de ser sorprenent, tampoc, que després de l'agost i el setembre més freds es produís l'octubre més càlid tot passant-se d'un extrem a l'altre. Un mes que també s'apartà molt del comportament normal fou el febrer, que resultà un bon prelude de la primavera. Tant és així que el dia 5 ja hi havia ametllers ben florits.

L'únic mes d'hivern de l'any fou el gener, i s'hi enregistraren la mínima anual absoluta (uns poc destacables -6 °C) i el període més llarg amb temperatures mínimes negatives (10 dies).

També val a dir que el 13 de desembre ens arribà una onada de fred que provocà nevades a la costa.

De les 136 hores que al llarg de l'any estiguérem sota zero, 86 correspongueren al gener, 22 al març i 28 al desembre.

L'interval lliure de glaçades s'ha engrandit notablement ja que les dates del 31 de març i del 28 de novembre se situen respectivament un parell de setmanes abans i després del que correspon de mitjana. El 24 de març ja es veieren les primeres orenetes.

Altres dades

Els mesos més ventosos de l'any han estat els d'hivern, amb el gener al capdavant (vegeu la Taula 4). En aquest darrer mes es produí la velocitat instantània màxima anual, que s'escaigué en el transcurs del dia més ventós de l'any (vegeu la figura 3). En aquesta ocasió, la tramuntana (NE) va fer caure teules i arrossegà branques i mates seques. A l'escola de Santa Eulàlia hi causà destrosses.

Els extrems baromètrics tingueren lloc el 22 de març, enmig d'un llarg període sense precipitacions (33 dies), i el 26 de desembre, dia en què quatre gotes mal comptades permeteren observar un arc doble de Sant Martí vers el NNE, abans del migdia.

De dies de boira, n'hem tingut 21 repartits de la següent manera: 10 a l'hivern (amb el desembre al capdavant amb 7 dies), 7 a la tardor i 2 tant a la primavera com a l'estiu. (Sobre la diferència que es-

tablim entre dies de boira i dies amb boira podeu consultar L'EROL núm. 40).

El maig fou el mes dels mals llamps. El dia 30 n'hi hagué un que causà diferents desperfectes a Queralt (cova de Santa Elena, xarxa elèctrica i telefònica, funicular, llums exteriors...), però el dia 9 a la tarda creiem que un altre va encendre una impressionant flamarada. Vam tenir ocasió de veure-ho de forma casual des de la finestra de casa. Ens va semblar que les flames, que assoliren una alçada aparent d'1° (el que equivaldria a uns 38 m), sortien d'algun indret situat entre la Figuerassa i el Mercadal. El fenomen va ser sobtat i fugisser.

En relació amb la insolació, el juny (amb tan sols 5 h i mitja diàries de mitjana), el setembre i el desembre (amb 2 h i 50 min per dia), en tingueren força menys del normal. Al juliol, en canvi, s'enregistrà el màxim absolut. De dies sense gens de sol n'hem tingut 23 repartits així: 3 a la primavera, 4 a l'estiu, 5 a la tardor i 11 a l'hivern, amb 7 d'ells concentrats al mes de desembre, el menys assolellat de l'any.

La humitat relativa és habitual que es mantingui alta a l'hivern i baixa a l'estiu. Per a tancar l'article hem triat 3 gràfiques higromètriques enregistrades a l'Institut Guillem de Berguedà. Dues d'elles il·lustren el fet que a l'estiu, l'estació més plujosa a Berga, els nivells d'humitat relativa es poden mantenir també molt alts si les precipitacions són abundoses (compareu les figs. 4 i 5). A l'hivern i a començaments de primavera, en canvi, un cop de tramuntana pot deixar l'ambient sec de mala manera. Això és el que succeí el dia 30 de març, en què s'enregistrà el mínim anual a causa d'una tramuntanada persistent del NE amb cops de vent que assoliren els 63 Km/h (vegeu la fig. 6).

Clourem l'article expressant el nostre agraïment als nostres pares, Estanislau Anglerill, Antoni Lozano, Ricard Muntadas, Francesc Puigercós, Eudald Rial, Òria Rosiñol i Montserrat Seuba ⚡

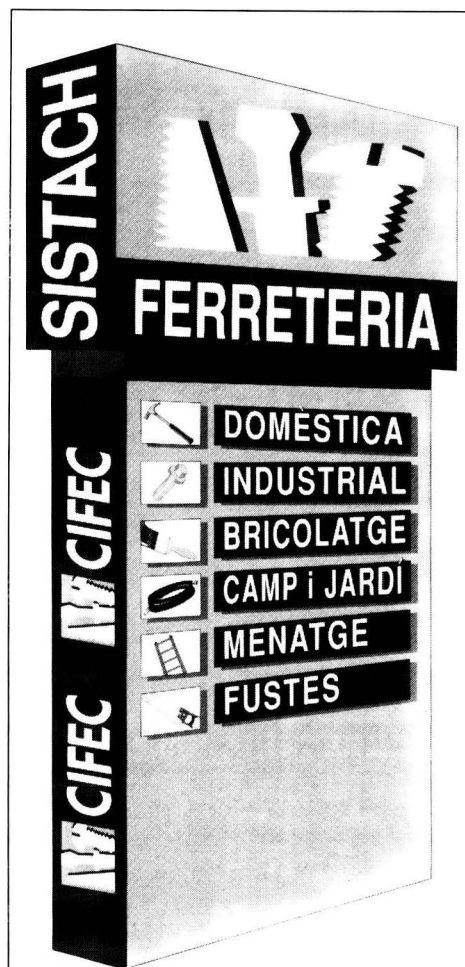
Lluís Viladrich i Montserrat Gorchs

PLANA assessoria s.l.

GABINET D'ECONOMISTES

ASSESSORIA D'EMPRESES
ASSESSORIA FISCAL

Ctra. de Sant Fruitós, 32 - 1r. 1a
Tel. 821 19 04 Fax 822 08 62 **BERGA**

EVOLUCIÓ COMERCIAL
AL SEU SERVEI

FERRETERIA
SISTACH

DOMÈSTICA
INDUSTRIAL
BRICOLATGE
CAMP I JARDÍ
MENATGE
FUSTES

Avda. Canal Industrial, s/n
ÀREA COMERCIAL EL CANAL
Tel. (93) 821 31 11
Fax (93) 822 02 65
BERGA (Barcelona)